

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Bouwkavel Bongerd ong. te Spaubeek

Rapportnummer 20210107

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Bouwkavel Bongerd ong. te Spaubeek

23 maart 2021

Rapportnummer: 20210107

Opdrachtgever: Aelmans ROM BV

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Veldonderzoek: N. Cordewener

Auteur: M.A. den Otter

Kwaliteitscontrole: N. Arts-Smits

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel	3
1.3	Geldigheid onderzoek.....	3
1.4	Zorgplicht	4
1.5	Leeswijzer	4
2	Plangebied	5
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	5
2.2	Voorgenomen plannen	9
3	Methode.....	10
4	Natuurwaarden	11
4.1	Beschermde gebieden.....	11
4.2	Beschermde soorten	13
4.2.1	Flora.....	13
4.2.2	Vlinders en libellen	13
4.2.3	Kevers en weekdieren	14
4.2.4	Vissen	15
4.2.5	Amfibieën en reptielen	15
4.2.6	Vogels.....	16
4.2.7	Zoogdieren.....	17
5	Conclusies	19
5.1	Beschermde gebieden.....	19
5.2	Beschermde soorten	19
5.3	Advies en aanbevelingen	20
	Geraadpleegde bronnen	21

Bijlagen

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Een initiatiefnemer is voornemens een woning te bouwen op het momenteel grotendeels braakliggende terrein aan Bongerd (nu ongenummerd, voorheen nummer 5) te Spaubeek. In het plangebied zijn een sterk vervallen discotheek, verharding, ruigtevegetatie en afgezette opslag met wat snoeiafval aanwezig. Ten behoeve van de planologische procedure is het noodzakelijk een quickscan flora en fauna uit te voeren. Door middel van de quickscan wordt in beeld gebracht of de ontwikkeling in strijd is met de natuurwetgeving en hoe eventuele strijdigheid met de wet voorkomen kan worden.

1.2 Doel

Het doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming en gebiedsbescherming is sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (Wnb) van belang. Daarnaast is gebiedsbescherming vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS genoemd). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek stelt de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming vast. Tevens beoordelen we op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van de resultaten kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. De bevoegde gezagen (provincies) hanteren de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten: "Onderzoeksgegevens mogen maximaal drie jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn". Dit rapport gaat in op de effecten van de ontwikkeling zoals beschreven in hoofdstuk 2.2. Wijzigingen of aanpassingen in de ontwikkeling kunnen leiden tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten en gebieden.

1.4 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook de niet wettelijk beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.5 Leeswijzer

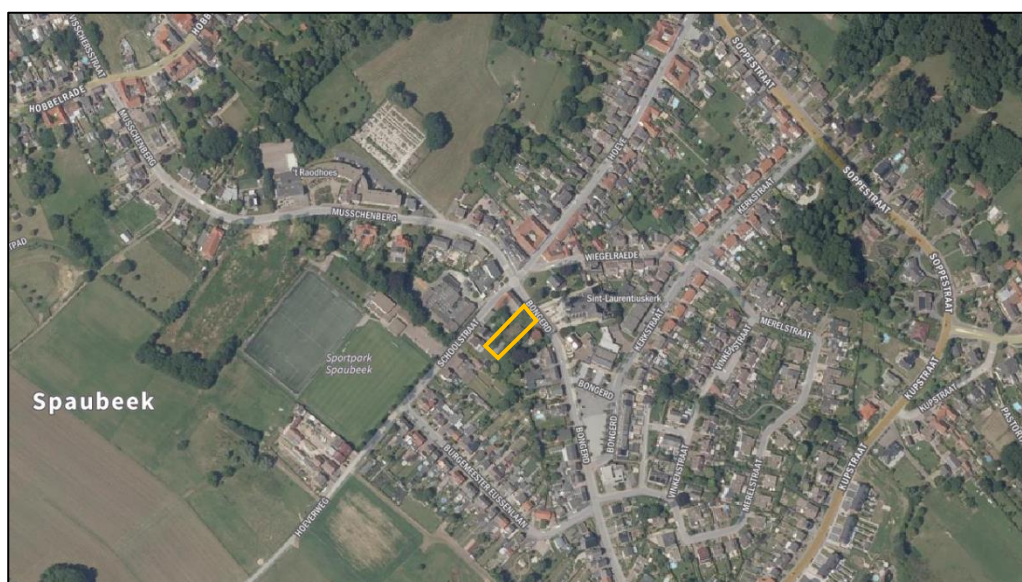
In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies, adviezen en vervolgstappen uiteengezet.

2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom van Spaubeek. Het plangebied bestaat grotendeels uit een braakliggend terrein, in het zuiden staat de bouwval van een discotheek. In het plangebied is verharding en puin aanwezig en een aantal afgezette bomen en struiken. Op enkele plekken groeit braam en klimop. Bij het verwijderen van de vegetatie is verspreid over het gebied wat snoeiafval achter gebleven. Het gebouw is deels ingestort en het dak is niet overal meer intact. De discotheek is onderkelderd. Aan drie zijden rondom het plangebied staan stenen muren van circa 2,5 meter hoog. Aan de straatzijde van het perceel is een hek geplaatst met worteldoek en klimop dat deels is vernield, waardoor het toegang biedt tot het plangebied.

De ligging van het plangebied in de ruimere omgeving is weergegeven in figuur 1. De globale begrenzing van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 2. Op pagina's 6, 7 en 8 is een foto-impressie van het plangebied opgenomen.

Figuur 1. Ligging plangebied (gele lijn) (bron: PDOK Viewer)

Figuur 2. Globale begrenzing plangebied (gele lijn) (bron: PDOK Viewer)

Foto 1. Het hek aan de straatzijde van het plangebied

Foto 2. De afgezette vegetatie en puin (foto vanuit het noordoosten richting het zuidwesten)

Foto 3. De afgezette vegetatie, braam en klimop (foto vanuit het zuidwesten richting het noordoosten)

Foto 4. Stenen muren in het zuiden en westen van het plangebied

Foto 5. Muur en hekwerk in het oosten van het plangebied

Foto 6. Het noorden van het gebouw, veelal ingestort

Foto 7. Het noorden van het gebouw, veelal ingestort

Foto 8. Het noorden van het gebouw, veelal ingestort

Foto 9. Het zuiden van het gebouw, meer intact

Foto 10. Het zuiden van het gebouw, meer intact

Foto 11. Het zuiden van het gebouw, meer intact

Foto 12. Ruimte onder gebouw

Foto 13. Ruimte onder gebouw

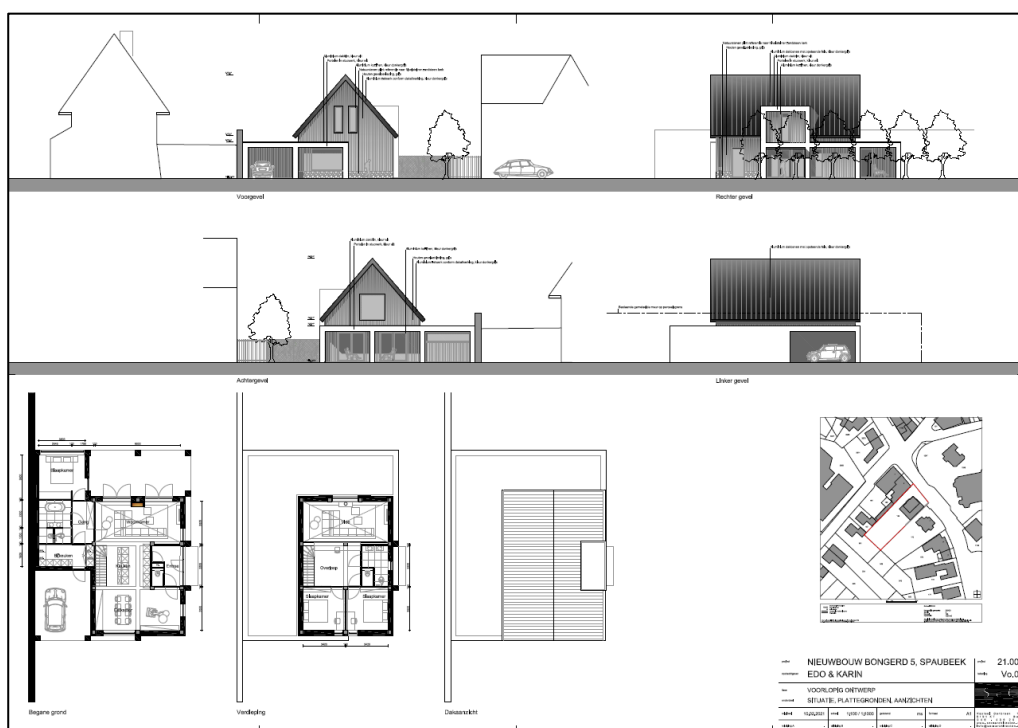

Foto 14. Ruimte onder gebouw

2.2 Voorgenomen plannen

De initiatiefnemer is voornemens een woning te bouwen op het momenteel grotendeels braakliggende terrein aan Bongerd (voorheen nummer 5) te Spaubeek, zoals is weergegeven in figuur 3. Van het achterste deel van het gebouw zal een deel van het casco behouden blijven, de rest van de discotheek wordt gesloopt.

Eerder is al een deel van de discotheek ingestort of gesloopt. In verband met het uitvoeren van bodemonderzoek is de door de jaren braakligging spontaan opgekomen beplanting (opslag hazelaars, berk, vlierstruik, etc.) een tijdje geleden afgezet en deels verwijderd. Verspreid over het plangebied is momenteel nog wat snoeiafval aanwezig.

Figuur 3. Voorgenomen plannen Bongerd te Spaubeek (bron: SEC Architecten)

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Voor het soortenonderzoek is gebruikgemaakt van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de websites Vlinderstichting.nl, Waarneming.nl, EIS-nederland.nl, Zoogdiervereniging.nl en Verspreidingsatlas.nl en diverse verspreidingsatlassen.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natura 2000-gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige habitats zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze habitats vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de habitats zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige habitats zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Ook is gekeken of binnen het plangebied invasieve exoten voorkomen.

Een veldbezoek voor een quickscan flora en fauna is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van het veldbezoek het voorkomen van beschermde soorten niet per definitie is uit te sluiten.

De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

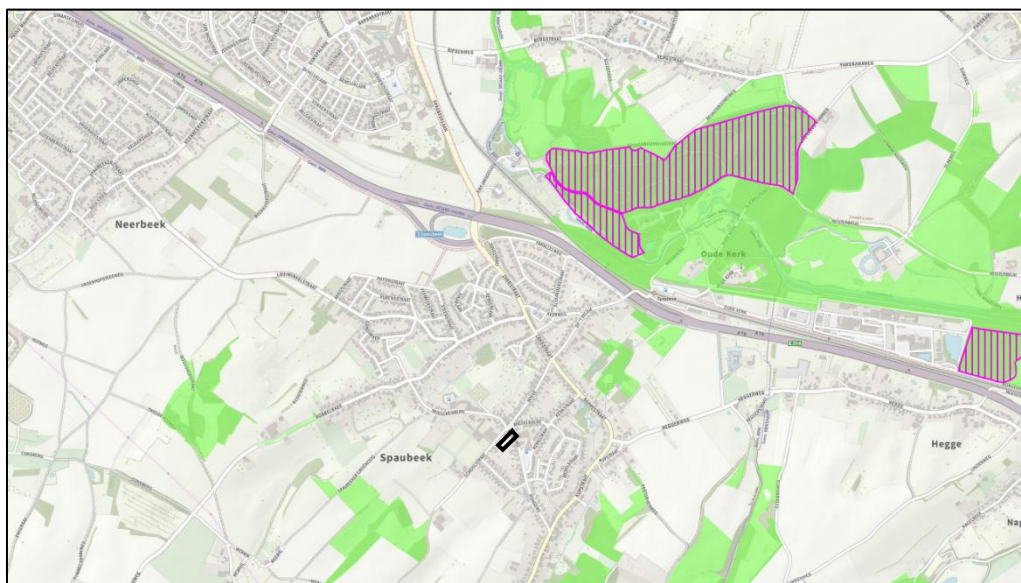
Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 8 maart 2021 in de ochtend onder de volgende weersomstandigheden: half bewolkt, droog, windkracht 1 en circa 4 °C.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natura 2000

Uit de kaarten van de provincie Limburg blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op circa 920 meter afstand ten noordoosten van het plangebied ligt, zie figuur 4. Dit betreft het Natura 2000-gebied Geleenbeekdal.

Figuur 4. Ligging plangebied (zwarte lijn) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (roze gearceerd) (bron: www.polviewer.nl)

Effectbeoordeling

Doordat het plangebied buiten het Natura 2000-gebied ligt, kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Gezien de relatief grote afstand tot het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebied als gevolg van effecten van verdroging, versnippering en mechanische en optische verstoring en verstoring door licht, geluid en trilling door de voorgenomen plannen.

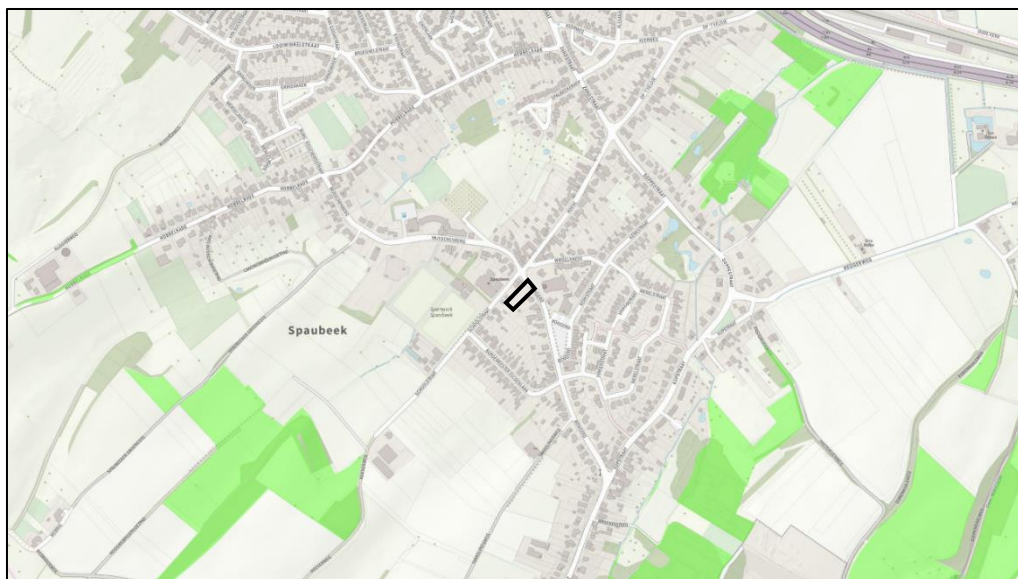
Als gevolg van de bouwwerkzaamheden in het plangebied zal sprake zijn van stikstofemissie. Depositie van stikstof op Natura 2000-gebieden kan negatieve effecten tot gevolg hebben op de natuurwaarden. De hoeveelheid stikstofdepositie als gevolg van de voorgenomen plannen op Natura 2000-gebieden moet worden bepaald middels een stikstofberekening met het programma AERIUS Calculator. De resultaten van de berekening moeten vervolgens ecologisch worden beoordeeld om te toetsen of sprake is van (significant) negatieve effecten.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; in provincie Limburg bestaande uit de Goudgroene natuurzone) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het netwerk moet

natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland.

Uit de kaarten op de website van de provincie Limburg, blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van het NNN. Het dichtstbijzijnde gebied wat deel uitmaakt van het NNN ligt op circa 400 meter afstand ten noordoosten van het plangebied. In het zuidoosten en in het zuidwesten liggen ook op korte afstand NNN gebieden, respectievelijk op circa 440 meter en circa 450 meter afstand. De ligging van het NNN in de omgeving van het plangebied is weergegeven in figuur 5.

Figuur 5. Ligging plangebied (zwarte lijn) ten opzichte van het NNN (groene vlakken)
(bron: www.polviewer.nl)

Effectbeoordeling

Het plangebied behoort niet tot het NNN. Gezien de relatief grote afstand tussen het plangebied en het NNN en de kleinschalige aard van de voorgenomen plannen is het uit te sluiten dat de voorgenomen plannen een (significant) negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

Conclusie

Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (920 meter) is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen. Een negatief effect als gevolg van stikstofdepositie kan op voorhand niet worden uitgesloten. Derhalve dient een AERIUS-calculatie te worden uitgevoerd.

De voorgenomen plannen hebben door de relatief grote afstand en de kleinschalige aard van de werkzaamheden geen (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of het nemen van mitigerende maatregelen nodig is.

4.2.1 Flora

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied grote leeuwenklauw is waargenomen (§3.3 Wnb). Op een afstand van één tot twee kilometer van het plangebied is ruw parelzaad waargenomen (§3.3 Wnb).

- + Grote leeuwenklauw is een zeldzame plant die voorkomt in Zuid-Limburg, het Deltagebied en het rivierengebied. De plant groeit op zonnige, open plaatsen met kalkhoudende grond, in bermen langs onverharde wegen, akkers, waterkanten, braakliggende grond, dijken, tuinen en langs spoorwegen.
- + Ruw parelzaad is een zeldzame soort die voorkomt in Zuid-Limburg, het rivierengebied, het oosten van Nederland en in de Hollandse duinen. De plant groeit op zonnige plaatsen op kalkrijke grond in akkers, braakliggende grond, bermen en langs waterkanten.

Het plangebied is recentelijk ontdaan van de door de jaren braakligging spontaan opgekomen beplanting. In de situatie voorafgaand aan het kappen en in de huidige situatie is in het plangebied niet het juiste habitat aanwezig voor bovengenoemde en andere beschermde plantensoorten. Het voorkomen van beschermde plantensoorten is zodoende uit te sluiten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Vlinders

Uit gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied grote vos, iepenpage en veldparelmoervlinder zijn waargenomen (alle §3.3 Wnb). Op een afstand van één tot twee kilometer van het plangebied is sleedoornpage waargenomen (§3.3 Wnb). Op een afstand van twee tot vijf kilometer van het plangebied is teunisbloempijlstaart (§3.2 Wnb) waargenomen.

- + Grote vos is een zeldzame en kwetsbare soort die voorkomt in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. De waardplanten van deze soort zijn vooral iep, maar ook zoete kers en sommige wilgensoorten.
- + Iepenpage is een zeldzame soort die op verschillende locaties in Nederland voorkomt bij iepen in bossen, bosranden, parken en grotere

tuinen. De waardplanten van deze soort zijn diverse iepen zoals gladde iep, ruwe iep en sommige cultivars.

- + Veldparelmoervlinder is een uiterst zeldzame soort die voorkomt in het zuiden van Limburg en op enkele plekken in Noord-Brabant. Het habitat bestaat uit kruidenrijke, droge en schrale graslanden met een open, korte, vrij rommelige mozaïekstructuur. Meestal is er enige beschutting in de vorm van verspreid staande struiken, struweel of een bosrand. De waardplant van deze soort is vooral smalle weegbree.
- + Sleedoornpage is een zeldzame standvlinder die voorkomt in sleedoornstruwelen, houtwallen en bosranden. De laatste jaren komt sleedoornpage ook steeds meer voor in tuinen en parken. De waardplant voor de rupsen zijn sleedoorn en enkele andere gecultiveerde Prunus-soorten.
- + Teunisbloempijlstaart is een zeldzame soort die voorkomt in open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen. De waardplanten zijn wilgenroosje, teunisbloem, bastaardwederik en kattenstaart.

In het plangebied ontbreken het geschikte habitat en de geschikte waardplanten voor deze en andere beschermde vlindersoorten. Daarom is het voorkomen van beschermde vlindersoorten uitgesloten.

Libellen

Uit de gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat op een afstand van twee tot vijf kilometer van het plangebied bosbeekjuffer is waargenomen (§3.3 Wnb).

Binnen het plangebied is geen permanent oppervlaktewater aanwezig en daardoor ontbreekt geschikt voortplantingshabitat voor libellen. Het voorkomen van essentieel habitat van (beschermde) libellen in het plangebied is uit te sluiten.

4.2.3 Kevers en weekdieren

Volgens de gegevens van de NDFF en EIS Nederland is op een afstand van één tot twee kilometer van het plangebied vliegend hert waargenomen. Voor de beschermde kevers en weekdieren zijn weinig verspreidingsgegevens bekend, daarom wordt in deze paragraaf van alle beschermde kevers en weekdieren beoordeeld of ze in het plangebied kunnen voorkomen.

- + Vliegend hert (§3.3 Wnb) komt voor in (oude) eikenbossen, dit habitat is binnen het plangebied niet aanwezig. Het voorkomen van deze soort in het plangebied is uit te sluiten.
- + De beschermde houtkevers; vermiljoenkever, heldenbok en juchtleerkever (alle §3.2 Wnb) zijn afhankelijk van oude, holle of vrijstaande bomen of (natte) gebieden met veel dood hout. Deze habitattypen zijn niet aanwezig in het plangebied. Het voorkomen van deze beschermde houtkevers in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.

- + De beschermde waterkevers brede geelrandwaterroofkever en gestreepte waterroofkever (beide §3.2 Wnb) zijn voor het voorkomen afhankelijk van grote wateren. Het ontbreekt binnen het plangebied aan permanent oppervlaktewater en daarom is het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied uitgesloten.
- + De aquatische slakkensoort platte schijfhoren (§3.2 Wnb) is afhankelijk van de aanwezigheid van heldere, schone wateren met waterplanten. Bataafse stroommossel (§3.2 Wnb) is een soort die voorkomt in stromend water (rivieren of beken). Deze soort is al 50 jaar niet meer waargenomen in Nederland. Vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater in het plangebied is het voorkomen van platte schijfhoren en Bataafse stroommossel uitgesloten.

In het plangebied ontbreken geschikte habitats voor de beschermde soorten kevers en weekdieren. Het voorkomen van deze soorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.4 Vissen

Vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater is het voorkomen van (beschermde) vissoorten in het plangebied uit te sluiten.

4.2.5 Amfibieën en reptielen

Amfibieën

Uit gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied bruine kikker en gewone pad (beide §3.3 Wnb) zijn waargenomen. Op een afstand van één tot twee kilometer van het plangebied zijn Alpenwatersalamander, bastaardkikker, kleine watersalamander (alle §3.3 Wnb) en boomkikker (§3.2 Wnb) waargenomen.

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig en daardoor ontbreekt voortplantingshabitat voor amfibieën. Doordat onlangs vrijwel alle vegetatie is verwijderd biedt het plangebied weinig dekking en daardoor ontbreekt geschikt land- en overwinteringshabitat voor amfibieën. Het gebouw biedt geen geschikt land- en overwinteringshabitat. Het plangebied is langs drie zijden ommuurd, hierdoor is het plangebied voor amfibieën niet goed bereikbaar.

Mogelijk doorkruisen incidenteel bruine kikker en gewone pad (zeer algemene en weinig kritische soorten) het plangebied. De aanwezigheid van overige amfibiesoorten is in het plangebied uit te sluiten.

Reptielen

Uit gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat op een afstand van één tot twee kilometer van het plangebied levendbarende hagedis (§3.3 Wnb) is waargenomen.

Doordat het plangebied langs drie zijden is ommuurd, is het voor reptielen niet goed bereikbaar. Tevens is het door de ligging in de bebouwde kom van Spaubeek niet goed bereikbaar voor reptielen. Voorafgaand aan het kappen van de opgekomen beplanting was het plangebied ongeschikt omdat het te schaduwrijk was. Doordat de vegetatie in het gebied is verwijderd biedt het momenteel weinig dekking. Het plangebied was en is niet geschikt als leefgebied voor reptielen en het is erg slecht bereikbaar voor reptielen. Het voorkomen van beschermde reptielensoorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.6 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn de volgende soorten vogels rondom het plangebied en de directe omgeving waargenomen: vink, koolmees, pimpelmees, kauw, houtduif en buizerd. In het plangebied zijn geen nesten aangetroffen. Het plangebied is matig geschikt als foerageergebied voor vogels.

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat de volgende vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn waargenomen in de wijde omgeving van het plangebied: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer en steenuil (alle §3.1 Wnb).

In het plangebied zijn geen bomen en geschikte struiken meer aanwezig die kunnen dienen als nestgelegenheid voor vogels. Ook ontbreekt daardoor de dekking en beschutting die essentieel zijn voor veel vogelsoorten. Het gebouw biedt door het verval mogelijk nestgelegenheid voor vogels waarvan het nest niet jaarrond is beschermd. In het gebouw zijn echter geen nesten of andere sporen (veren, braakballen, vogelpoep, nestmateriaal, eischalen) aangetroffen.

In het plangebied en de directe omgeving zijn geen huismussen gezien of gehoord. Het gebouw is matig geschikt als nestgelegenheid voor huismus, de gebouwen in de directe omgeving van het plangebied bieden meer geschikte nestplekken. Het plangebied biedt door het ontbreken van voldoende foerageergebied en dekking in de vorm van struiken echter geen geschikt leefgebied voor de huismus. De aanwezigheid van huismussen en huismusnesten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

Voor gierzwaluw is de bebouwing te laag voor het maken van nesten. Bij het uitvliegen hebben gierzwaluwen enkele meters diepte nodig omdat ze zich laten vallen. Van steenuil zijn in het plangebied geen sporen aangetroffen en het gebouw biedt geen geschikte nestplekken voor steenuil. In de directe omgeving van het plangebied zijn geen individuen waargenomen. Het voorkomen van de gebouwbewonende soorten huismus, gierzwaluw en steenuil kan in het plangebied worden uitgesloten.

Effectbeoordeling

Bij het slopen van het gebouw kunnen nesten van algemene vogels worden vernietigd.

Mitigerende maatregelen

Het slopen dient te worden uitgevoerd wanneer geen broedgeval aanwezig is. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli, maar ook buiten deze periode kunnen broedende vogels aanwezig zijn. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (1997), Korsten en Regelink (2010) en gegevens van de NDFF blijkt dat de soorten franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, ingekorven vleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis (alle §3.2 Wnb) voorkomen in de wijde omgeving van het plangebied.

Het plangebied kan door vleermuizen worden gebruikt als foerageergebied, hiervoor is het slechts matig geschikt doordat weinig vegetatie en luwte aanwezig is. In het plangebied zijn geen vliegroutes van vleermuizen aanwezig, doordat lijnvormige elementen (zoals laanbomen en watergangen) ontbreken.

In het zuidoosten van het plangebied staan de restanten van een gebouw met stootvoegen en toegang tot de spouw waar vleermuizen in zouden kunnen kruipen. Echter, door de eerdere gedeeltelijke sloop en/of het instorten van het gebouw zijn grote openingen ontstaan, waardoor tocht in de spouw ontstaat en daglicht diep in de spouw kan doordringen. Hierdoor zijn de ruimtes ongeschikt geworden voor vleermuizen en is het uitgesloten dat vleermuizen hier verblijven.

Overige zoogdieren

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied de volgende soorten zijn waargenomen: algemene spits-, woel- en ware muizensoorten, das, eekhoorn, egel, haas, konijn, ree, steenmarter en vos (alle §3.3 Wnb). Op een afstand van één tot twee kilometer van het plangebied zijn bunzing, hermelijn, wezel (alle §3.3 Wnb) en bever (§3.2 Wnb) waargenomen. Op een afstand van twee tot vijf kilometer van het plangebied zijn wild zwijn (§3.3 Wnb) en hamster (§3.2 Wnb) waargenomen.

Doordat het plangebied aan drie zijden is ommuurd en is afgezet met een hek, is het voor veel grondgebonden zoogdiersoorten slecht bereikbaar. Vanwege het gebrek aan dekking, biedt het terrein voor grondgebonden zoogdieren slechts matig geschikt leefgebied. Het voorkomen van das, eekhoorn, haas,

konijn, ree, hermelijn, wezel, bever, wild zwijn en hamster kan worden uitgesloten door het ontbreken van het juiste habitat en omdat het plangebied voor deze soorten niet bereikbaar is vanuit bekende populaties door de ligging in de bebouwde kom van Spaubeek.

Mogelijk komen in het plangebied algemene spits-, woel- en ware muizensoorten en egel voor. Deze soorten kunnen ook verblijfplaatsen hebben tussen de nog aanwezige vegetatie of in holletjes in de grond.

Vos, steenmarter en bunzing zijn soorten die het plangebied wel kunnen bereiken. Voor deze soorten kan het plangebied een niet-essentieel onderdeel uitmaken van het grotere leefgebied. Het gebouw is vochtig, waardoor het als verblijfplaats voor deze zoogdieren niet zeer geschikt is. In het plangebied zijn geen sporen van zoogdieren (haren, uitwerpselen, graafsporen, nestmateriaal, prooiresten en pootafdrukken) of mogelijke verblijfplaatsen aangetroffen. De aanwezigheid van een verblijfplaats van vos, steenmarter of bunzing in het plangebied is uit te sluiten.

Effectbeoordeling

De werkzaamheden in het plangebied hebben geen significant negatief effect op foerageergebied van vleermuizen. In de omgeving van het plangebied is en blijft meer geschikt foerageergebied aanwezig. Mogelijk wordt het plangebied zodanig ingericht dat het beter geschikt wordt als foerageergebied voor vleermuizen.

Bij de werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen van algemene muizensoorten en egel worden vernietigd. De werkzaamheden hebben geen significant negatief effect op overige grondgebonden zoogdieren.

Mitigerende maatregelen

Voor algemene spits-, woel- en ware muizensoorten en egel geldt in de provincie Limburg een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor het vernietigen van leefgebied en verblijfplaatsen van deze soorten hoeft geen ontheffing verkregen te worden. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.4. Om het verwonden van dieren te voorkomen kan bij de werkzaamheden in één richting worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten. Aanwezige egels kunnen voorzichtig naar een nieuwe vergelijkbare locatie worden verplaatst of met zachte hand worden verjaagd, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

5 Conclusies

5.1 Beschermde gebieden

Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (920 meter) is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen. Een negatief effect als gevolg van stikstofdepositie kan op voorhand niet worden uitgesloten. Derhalve dient een AERIUS-calculatie te worden uitgevoerd.

De voorgenomen plannen hebben door de relatief grote afstand en de kleinschalige aard van de werkzaamheden geen (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

5.2 Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende soorten voor die zijn beschermd onder paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Het is uit te sluiten dat in het plangebied beschermde flora, vlinders, libellen, kevers, weekdieren, reptielen en vissen voorkomen. Wel geldt voor alle aanwezige soorten in het plangebied de algemene zorgplicht, zie §1.4 van dit rapport. Tabel 1 geeft een overzicht van de mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied.

Soorten van paragraaf 3.1 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied biedt matig geschikt foerageergebied voor vogels. De werkzaamheden hebben hierop geen significant negatief effect. In het plangebied is alleen nestgelegenheid aanwezig in het gebouw voor vogelsoorten waarvan het nest niet jaarrond beschermd is. In het gebouw zijn tijdens het veldbezoek geen nesten of sporen van vogels aangetroffen. Het gebouw dient te worden gesloopt wanneer geen broedgeval aanwezig is.

Soorten van paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied biedt matig geschikt foerageergebied voor vleermuizen. De werkzaamheden hebben hierop geen significant negatief effect. De restanten van de gebouwen zijn ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

Soorten van paragraaf 3.3 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied voor amfibieën. Mogelijk doorkruisen incidenteel bruine kikker en gewone pad het plangebied. De werkzaamheden hebben geen significant negatief effect op amfibieën.

Mogelijk gebruiken algemene muizensoorten en egel het plangebied als onderdeel van het leefgebied en hebben ze verblijfplaatsen in de nog aanwezige vegetatie of in holletjes in de grond. Voor algemene muizen en egel geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor het vernietigen van leefgebied en verblijfplaatsen van deze soorten hoeft geen ontheffing verkregen te worden. Door tijdens de werkzaamheden in één richting te werken kunnen eventueel

aanwezige muizen vluchten. Aanwezige egels kunnen voorzichtig naar een nieuwe vergelijkbare locatie worden verplaatst of met zachte hand worden verjaagd, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Een negatief effect van de werkzaamheden op overige grondgebonden zoogdieren kan worden uitgesloten.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Vogels	§3.1 Wnb (nest niet jaarrond beschermd)	Nestgelegenheid in gebouw	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Slopen wanneer geen broedgeval aanwezig is en buiten broedseizoen
Algemene spits-, woel- en ware muizen en egel	§3.3 Wnb	Leefgebied en verblijfplaatsen	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-

5.3 Advies en aanbevelingen

Geconcludeerd kan worden dat de voorgenomen plannen niet leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming, mits:

1. Het gebouw wordt gesloopt wanneer geen broedgeval aanwezig is.
2. Door tijdens de werkzaamheden in één richting te werken kunnen eventueel aanwezige muizen vluchten. Aanwezige egels kunnen voorzichtig naar een nieuwe vergelijkbare locatie worden verplaatst of met zachte hand worden verjaagd, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Bouwens, S. Provincie Noord-Brabant, 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Zoogdiervereniging - rapport 2017.32.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging - rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Economische Zaken. Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3 december 2016.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + Natura 2000-gebieden, www.polviewer.nl, 05-03-2021
- + Natuurnetwerk Nederland, www.polviewer.nl, 05-03-2021
- + NDFF - 05-03-2021 09:48:32
- + www.eis-nederland.nl
- + www.vlinderstichting.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wnb)	Categorie 2 (§ 3.2 Wnb)	Categorie 3 (§ 3.3 Wnb)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Natura 2000 (bron: Rijksoverheid)

In 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale gebieden.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden

zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechtings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolgpprocedure uit het uitvoeren van een verslechtings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring voor de plannen of het project nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechtings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechting of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen.